

РЕШЕНИЕ № 509

от 17 юли 2014 година

**ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ –
ЧАСТ III „ВЪНШЕН АВАРИЕН ПЛАН НА АЕЦ „КОЗЛОДУЙ” ЕАД”,
ПРИЕТ С РЕШЕНИЕ № 767 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2012 Г.**

На основание чл. 62, ал. 2, т. 4 от Закона за защита при бедствия

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

В част III „Външен аварийен план на АЕЦ „Козлодуй” ЕАД” от Националния план за защита при бедствия, приета с Решение № 767 на Министерския съвет от 2012 г., се правят следните допълнения:

1. В списъка на приложенията накрая се създава т. 53:

„53. Процедура за определяне на целите при провеждане на аварийни тренировки и учения.”

2. В приложение № 28 „Местоположение на ОКПП - елементи, сили и средства”, в т. 3 след таблицата накрая се добавя: „Като задължителен елемент на ОКПП се изгражда изнесен информационен център за връзка с медиите на границата на зоната за аварийно планиране - 30 км зона.”.

3. Създава се приложение № 53:

ПРОЦЕДУРА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА АВАРИЙНИ ТРЕНИРОВКИ И УЧЕНИЯ

Въведение

Тази процедура е приложение на Външния аварийен план за „АЕЦ Козлодуй” ЕАД и областните и общински планове за действие при радиационни аварии.

Процедурата е разработена в съответствие с **EPR-EXERCISE**, 2005 на МААЕ - Подготовка, провеждане и оценка на ученията по проверка готовността за действие при ядрена или радиологична аварийна ситуация и **EPR-Method**, 2003 на МААЕ – Методика за разработване на мероприятия за реагиране при ядрена или радиационна авария.

1. Цел

Целта на процедурата е да се систематизират всички цели, които да бъдат обхванати по време на тренировки и учения за авария в АЕЦ “Козлодуй”, проведени в продължение на 5 години.

2. Отговорности

Отговорност по този списък с основни цели имат следните организации:

- Министерски съвет, Министерството на вътрешните работи, Министерството на здравеопазването, Министерство на финансите, Министерство на образованието, младежта и науката, Министерството на околната среда и водите, Министерството на транспорта информационните технологии и съобщения, Министерството на икономиката и енергетиката, Министерство на земеделието и храните, Министерството на външните работи, Агенция за ядрено регулиране.

- Областни и общински щабове;
- АЕЦ Козлодуй;
- Организации за подпомагане включени в националния план за защита при бедствия.

3. Обхват

Аварийните учения и тренировки са форма за подготовка на персонала и органите за управление (ОУ) за действие при аварийни ситуации. Чрез тях персоналят и ОУ се обучават в умения бързо и правилно да се ориентират и намират адекватни решения на симулираните обстановки. Крайната цел е да се придобият навици, които да бъдат използвани в условията на реални аварии, водещи до активиране на вътрешния и външния аварийен план на “АЕЦ Козлодуй” ЕАД.

Критерий за успешното провеждане на тренировките и ученията е достигане на предварително набелязани цели.

В зависимост от категорията на опасност, при всяка тренировка и учение се определят цели от настоящата процедура, които трябва да бъдат достигнати при провеждането им от оператора с участието на общинските, областните и националните аварийни структури.

В Таблица 1 са посочени целите и организацията, отговорна за изпълнението им:

1. АЕЦ “Козлодуй”
2. Щабове за изпълнение на областните или общински планове за защита при бедствия
3. Национален щаб

ТАБЛИЦА 1

№	ЦЕЛИ	ОТГОВОРНОСТ		
		оператор	местна админ.	нац. щаб
I.	Създаване на орган за управление при аварийни ситуации и управление на действията му			
1.	Активиране на аварийната организация на площадката при преход от нормална експлоатация към аварийна. Активирането на аварийният екип не намалява броя и не ограничава действията на оперативният персонал.	X		
2.	Създаване на център за поддръжане на операторите.	X		
3.	Активиране на Центъра за управление на аварии /ЦУА/.	X		
4.	Организиране на координация между аварийната организация на централата с външните аварийни структури	X	X	X
5.	Интегриране на аварийната организация на централата при радиационна авария с местните и национални структури	X	X	X

№	ЦЕЛИ	ОТГОВОРНОСТ		
		оператор	местна админ.	нац. щаб
6.	Координация между различните аварийни организации при предаване и получаване на данни от различните системи предаващи радиационни параметри.	X	X	X
7.	Определяне на ръководител на аварийните работи, който ръководи всички аварийни организации и може да взема решения при възникване на противоречия между тях. Ръководителят на аварийните работи се намира в изнесен център за управление на авариите, в близост до ядреното съоръжение.	X	X	X
8.	Активиране на аварийните структури при не радиационна авария (при природно бедствие или терористично нападение).	X	X	X
9.	Осигуряване на достъп до информация, необходима за координация между различните аварийни структури.	X	X	X
10.	Координация на различните аварийни структури намиращи се в зоните за аварийно планиране.	X	X	X
11.	Осигуряване на представители на всички аварийни организации в групата за ръководство създадена на ОКПП и координация между аварийните структури на АЕЦ и ОКПП.	X	X	X
12.	Координация между аварийните екипи на България и Румъния намиращи се в зоните за аварийно планиране и предоставяне на актуална информация – радиационни параметри, предприети защитни мерки и информиране на населението.	X	X	X
II.	Идентифициране, оповестяване и привеждане в готовност за действия			
1.	Разгръщане на изнесен център за управление на авариите и предаване на цялата информация за аварията. Наличност на пълна документация – процедури и ръководства за действия при авария.	X	X	X
2.	Определяне и класифициране на аварийното събитие. Определяне на първоначални мерки за намеса при достигнати нива на намеса. Оповестяване на засегнатото население.	X	X	X
3.	Определяне нивото на опасност при терористично нападение или заплаха. Информирание на местните и национални власти. Препоръка за незабавни защитни мерки.	X	X	X
4.	Класифициране на радиационната авария. Определяне на незабавни защитни мерки за персонала. Препоръка за защитни мерки за населението в зоните за аварийно планиране. Прилагане на незабавни защитни мерки.	X	X	X

№	ЦЕЛИ	ОТГОВОРНОСТ		
		оператор	местна админ.	нац. щаб
5.	Класифициране и прекласифициране на аварийната обстановка. Оповестяване при промяна на класа на аварията на местните власти.	X	X	
6	Незабавно класифициране на аварийното събитие и оповестяване на работещите на площадката и населението в зоните за аварийно планиране.	X	X	
7.	Работоспособност на системата за оповестяване в зоните за аварийно планиране, едновременно на територията на България, така и за Румъния. Предаване на информация за развитието на аварията по оповестителната система.	X	X	X
8.	Разгръщане на пунктове за управление на аварията, на площадката и извън нея. Осигуряване на 24 часово дежурство 7 дни в седмицата на изнесен център за управление на аварията.	X	X	
9.	Поддържане на хранителни запаси в централите за управление на аварията – на площадката и такива намиращи се в ЗНЗМ	X	X	
10.	Определяне на отговорно лице от експлоатиращата организация, което има права и задължения да активира АП, да извършва оповестяване по оповестителната система и да разпорежда първоначални защитни мерки за персонала и да препоръча на населението.	X		
11.	Определяне на отговорно лице, което има право да извърши оповестяване на населението без предварителни консултации и разпореждания.	X		
12.	Изпробване на комуникациите по основен и резервен канал за връзки между централата и местните власти.	X	X	
13.	Разработване на форми за съобщения, в които се посочва адресатът, които ги изпраща.	X	X	X
14.	Предоставяне на информация на всички компетентни държавни органи имащи отношение към аварийното събитие	X	X	X
15.	Разгръщане на аварийните екипи до 1 час на всички организации при активиране на Аварийния план на “АЕЦ Козлодуй” ЕАД	X	X	X
16.	Обезпечаване на аварийните екипи с различни видове специалисти, описани като длъжности в АП	X	X	X
17.	Оповестяване на МААЕ и други международни организации. Оповестяване на съседни страни.			X
18.	Предоставяне на информация на МААЕ и съседните страни, за които ще се предполага че могат да бъдат засегнати			X

№	ЦЕЛИ	ОТГОВОРНОСТ		
		оператор	местна админ.	нац. щаб
19.	Организиране на бързо оповестяване на цялото население на страната за възникналата авария и предоставяне на информация за събитието, както и препоръчаните защитни мерки.	X	X	X
III.	Прилагане на смекчаващи действия			
1.	Оценка на радиационните параметри и радиационната обстановка по данни подавани от централата, мониторите за радиационен контрол в ЗНЗМ и данни получени от мобилните лаборатории на всички ведомства за предприемане на неотложни защитни мерки за населението.	X	X	X
2.	Получаване на информационни технологични данни и радиационни параметри в ЦУА за предприемане на незабавни действия за смекчаване на последствията върху работещите на площадката и в ЗПЗМ.	X		
3.	Проверка на всички аварийни инструкции и процедури по информация и данни предавани от операторите на БЩУ, за техните действия и операции за намаляване радиационното въздействие върху работниците на площадката.	X		
4.	Разгръщане на център за техническа поддръжка на операторите в ЦУА, предаване на данни от БЩУ, резервирани комуникационни канали за връзка между операторите и обмен на информация за стратегиите предприети за овладяване на аварията.	X		
5.	Координация на действията между БЩУ и центъра за поддръжка на операторите в ЦУА	X		
6.	Обезпечаване и използване на еднакви индивидуални средства за защита на операторите на БЩУ и операторите в ЦУА – електронни дозиметри, комуникационни канали за връзка, защитни облекла и осветителна апаратура.	X		
7.	Уеднаквяване на обучението на аварийните екипи на централата и тези на местните власти – в сферата на радиационните въздействия при изхвърляне на активност в околната среда, за намаляване въздействието на радиоактивността върху населението	X	X	
IV.	Прилагане на неотложни защитни мерки			
1.	Да се провери способността за вземане на решение за прилагане на неотложни защитни мерки за зоните за аварийно планиране при	X	X	X

№	ЦЕЛИ	ОТГОВОРНОСТ		
		оператор	местна админ.	нац. щаб
	достигане на оперативните нива на намеса.			
2.	Да се провери способността за прилагане на неотложни защитни мерки и да се анализира готовността за тяхното изпълнение – укриване, йодна профилактика и евакуация.	X	X	X
3.	Да се провери способността за изпълнение на препоръчаните защитни мерки в ЗНЗМ		X	
4.	Да се провери способността за прилагане на неотложни защитни мерки и тяхното изпълнение на територията на площадката и в ЗПЗМ.	X		
5.	Да се провери способността за предаване на информация по оповестителната система при обявяване на защитна мярка – укриване, йодна профилактика и евакуация.	X	X	X
6.	Да се провери способността за контрол на мощността на дозата на сборните пунктове за евакуация и укриване.	X	X	
7.	Да се провери способността за деконтаминация на пострадал и замърсен персонал и транспортирането им до лечебно заведение за по нататъшна обработка	X	X	
8.	Да се провери способността за контрол на замърсяването на евакуиращият се персонал и способността за изчисляване на погълнатата доза на евакуиращите.	X		
9.	Да се провери способността за предаване на данни и линиите за комуникации от ЦУА по време на евакуация и ОКПП.	X	X	X
V.	Предоставяне на информация и даване на указания и препоръки за обществеността и населението			
1.	Оповестяване на населението в зоните за аварийно планиране и предоставяне на достоверна и периодична информация по време на аварията и препоръка за мерките необходими за защита на населението	X	X	
2.	Предаване на регулярна информация с използване на еднакви термини и разбираеми думи. Предаване на регулярна информация на други езици за хората живеещи на румънска територия.	X	X	X
3.	Предоставяне на информация на ръководството на общинския щаб и постоянна комуникация с ръководителите на щаба и местните медии.	X	X	
4.	Деклариране на класа на аварията и получаване на обратна връзка за информацията, която е получена в зоната за аварийно планиране, както и мерките които се препоръчани и дали се прилагат.	X	X	
5.	Оповестяване на населението чрез системата за	X	X	

№	ЦЕЛИ	ОТГОВОРНОСТ		
		оператор	местна админ.	нац. щаб
	оповестяване в ЗНЗМ до 15 мин след класифициране на аварията като "Обща аварийна обстановка".			
6.	Дублиране на оповестяването чрез използване на местна оповестителна система, радио и телевизия.		X	
7.	Използване на предварително записани речеви съобщения за препоръка на защитни мерки за населението в ЗНЗМ на няколко езика (румънски за населените места в Румъния) след първоначалното оповестяване.	X	X	
8.	Информирание на населението и националните органи за действие при терористично нападение, както и препоръчване на мерки за защита за работниците и населението.	X		X
VI.	Защита на аварийните работници			
1.	Определяне на аварийните работници, които могат да упражнят намеса за: - спасяване на човешки живот или за предотвратяване на сериозни щети, които могат да доведат до тежки детерминистични ефекти; недопускане на получаване на сериозни колективни дози; предотвратяване на развитието на катастрофални събития.	X	X	X
2.	Включване като first responders аварийни екипи от служби на МВР, ПБЗН, МЗ и шофьори на автобуси, които ще транспортират работниците и населението.	X	X	X
3.	Включване в аварийните екипи на специалисти по радиационна защита, анализатори и специалисти по физическа защита при терористични нападения.	X	X	X
4.	Информирание на аварийните екипи за дозата, която могат да получат.	X	X	X
5.	Постоянен контрол върху аварийните работници със запис на дозите получени от тях. Използване на оперативните нива на намеса за аварийните работници.	X		X
6.	Информирание на аварийните работници и съгласуване с всеки от тях за получаване на дози над 100 mSv.	X	X	X
7.	Информирание на аварийните работници за опасността, която се очаква и мощността на дозата, която могат да получат.	X	X	
8.	Деклариране на уменията на ръководителите на аварийните екипи за оценка, препоръка и прилагане на защитни мерки на аварийните екипи при различни аварийни ситуации при достигане на ОНН.	X	X	X

№	ЦЕЛИ	ОТГОВОРНОСТ		
		оператор	местна админ.	нац. щаб
9.	Осигуреност на аварийните екипи с индивидуални електронни дозиметри, защитно облекло и за защита на дихателните органи с маски и филтри.	X	X	X
10.	Деклариране на уменията на аварийните екипи за използване на личните предпазни средства, защитното облекло и аварийното оборудване.	X	X	X
11.	Деклариране на умения за препоръчване за използване на защитно оборудване при възстановителни операции от ръководството на аварийните екипи.	X	X	X
12.	Информирание на аварийните работници за получената погълната доза при приключване на аварията.	X	X	X
13.	Включване на лице в АП и аварийните инструкции, което има право да разпорежи използване на защитно оборудване на аварийните работници.	X	X	X
14.	Осигуряване на психологическа помощ за аварийните екипи.	X	X	X
VII.	Оценка на аварийното състояние			
1.	Оценка на аварийното събитие според различните категории събития – радиация, загуба на функции на безопасност	X		
2.	Оценка на аварийното състояние и препоръка за защитни мерки	X		
3.	Оценка на аварийното събитие по няколко различни параметъра. Използване на пряко отчитащи прибори, за да няма подвеждане при определяне на аварията	X	X	X
4.	Оценка на радиационното въздействие и коригиране на предложените мерки за защита на персонала и населението.	X	X	
5.	Използване на радиоокологичен мониторинг на площадката и околната среда за получаване на реални данни и определяне на защитни мерки по техни показания	X	X	
6.	Прогнозиране на пътя на изхвърляне на активност във въздуха и водата. Определяне на аварийното състояние по прибори разположени по пътищата на изхвърляне.	X		
7.	Използване на софтуерните продукти за оценка на радиационното въздействие върху околната среда за определяне на аварийното състояние и прилагането на защитните мерки, съвместно с	X	X	

№	ЦЕЛИ	ОТГОВОРНОСТ		
		оператор	местна админ.	нац. щаб
	пряко измерване от различните датчици разположени на площадката и в зоните за аварийно планиране			
8.	Определяне на предварително определени оперативни нива на намеса за предприемане на незабавни защитни мерки за персонала и населението по реални данни, а не по прогноза.	X	X	
9.	Организиране на дозиметричен контрол и медицински надзор в зоната на аварийно планиране при очаквани високи стойности на дозата близки до границите на поява на детерминистични здравни ефекти от J131	X	X	X
10.	Оценка на аварийната обстановка по показания на мобилните екипи на различните министерства и ведомства и прилагане на защитни мерки по тези показания	X	X	X
11.	Обезпечаване с екипи от дозиметристи за определяне на замърсяването в зоните за аварийно планиране	X	X	X
12.	Съхраняване на данни от всички получени данни за определяне на защитните мерки при възстановителните операции и при медицинско наблюдение над аварийните работници		X	X
VIII.	Медицинско осигуряване			
1.	Оказване на първа помощ на замърсен пострадал персонал, оценка на дозата, транспорт до лечебно заведение, деконтаминиране на пострадалите.	X	X	
2.	Обработка и почистване на замърсен пострадал персонал, определяне на дозата, контрол върху разпространението на замърсяването. Информиране на медицинския екип за получаване на дози при работа със замърсени и предозирани пациенти, работа със замърсени прибори, дезактивация, обработка на замърсени проби.	X	X	
3.	Оказване на първа (долекарска) помощ на пострадал персонал	X		
4.	Сортиране и обработка на силно експонирани лица, транспортиране до различни специализирани лечебни заведения	X	X	X
IX.	Продължителна информираност на населението с данни от централата			
1.	Организиране и предоставяне на населението на вярна, своевременна, полезна, последователна, подходяща и точна информация при радиационна авария и даване на отговор при слухове и невярна информация на населението и медиите.	X	X	X
2.	Определяне на единствен информационен източник за разпространение на достоверна	X	X	X

№	ЦЕЛИ	ОТГОВОРНОСТ		
		оператор	местна админ.	нац. щаб
	информация.			
3.	Разгръщане на изнесен информационен център в близост до мястото на събитието, за даване на съвместни пресконференции и за разпространение на официална информация.	X	X	X
4.	Предоставяне на ефективна информация на населението за рисковете и необходимите защитни мерки при обявяване на аварията, както и имената на източниците за допълнителна информация.	X	X	X
5.	Контрол на информацията и медиите за отговори при неточна, подвеждаща и объркваща информация. Предоставяне на подходяща информация за смекчаване на положението.	X	X	X
6.	Предварително подготвени информационни съобщения с препоръки за населението при възникване на авария	X	X	X
7.	Провеждане на инструктаж на медиите, намиращи се в зоната на аварията по РЗ и ТБ	X	X	
8.	Организиране на изнесен информационен център предварително избран на място извън ЗНЗМ за съвместни пресконференции	X	X	X
9.	Контрол на предоставяната информация от оператора, местните и националните власти, МААЕ и други държави към населението при радиационна авария	X	X	X
X.	Прилагане на мерки за защита на селскостопанската продукция и животни, мерки за защита от инхалация и дълговременни защитни мерки			
1.	Установяване на национални критерии за намеса за селскостопанската продукция и животните.		X	X
2.	Установяване на защитни нива за неразпространение на селскостопанска продукция и животинска продукция от местата замърсени с радиация над допустимите норми.		X	X
3.	Установяване на защитни нива за действие в зоните за аварийно планиране при прилагане на защитна мярка изселване или временно преселение, чрез пряко отчитане на замърсяването на почвата и водите.		X	X
4.	Организиране на дозиметрични пунктове в зоните за аварийно планиране при извършване на защитна мярка преселение или временно изселване за недопускане на радиационно замърсяване на големи територии.		X	X
5.	Организиране на ефективно и безопасно управление на радиоактивни отпадъци в съответствие с международните стандарти.		X	X

№	ЦЕЛИ	ОТГОВОРНОСТ		
		оператор	местна админ.	нац. щаб
	Подходящи методи за съхранение, обработка преди тяхното депониране, както и изхвърлянето на отпадъци.			
XI.	Провеждане на възстановителни операции			
1.	Установяване на преход от края на аварийната обстановка към плана за възстановяване. Ясно определяне на ролите и функциите на различните структури, ясна комуникация и контрол върху неразпространение на радиационно замърсяване.	X	X	X
2.	Подготовка за действие по плана за възстановяване. Определяне на възстановителните етапи. Координация между аварийните екипи действали по време на аварията и аварийните екипи от плана за възстановяване.	X	X	X
3.	Определяне на необходимите материали необходими за осъществяване на плана за възстановяване, пътища за получаване на ресурси, привличане на хора и заинтересовани организации.	X	X	X
4.	Технически и радиационен контрол на аварийните работници при възстановителните операции за недопускане преоблъчването им.	X	X	X
XII.	Органи на управление при авария			
1.	Уведомяване на всички структури при промяна на ръководството на управление на аварията.	X	X	X
2.	Разгръщане на аварийните структури на всички ведомства. Координация между тях. Уеднаквяване на информацията през различните фази на аварията.	X	X	X
XIII.	Организация на аварийното реагиране			
1.	Установяване на оперативни взаимоотношения между аварийните организации на местно и национално ниво.	X	X	X
2.	Деклариране във всяка аварийна организация, че съществува специалист, който отговаря на съответен такъв в другите аварийни организации.	X	X	X
3.	Деклариране за съществуването на резервен аварийен екип, който ще замени действащия.	X	X	X
XIV.	Планове и процедури			
1.	Координация между аварийните планове на всички аварийни структури на ниво оператор, местно и национално ниво, доказващи координацията им при различни аварийни състояния освен радиационна авария, а така също и терористично нападение и заплахи, и природни бедствия и катастрофи.	X	X	X
2.	Съгласуваност на плановете на ниво оператор,	X	X	X

№	ЦЕЛИ	ОТГОВОРНОСТ		
		оператор	местна админ.	нац. щаб
	местно и национално ниво, за указване на действията и координацията между тях при активирането им.			
3.	Включване на сценарии в аварийните планове на различните ведомства за действия на различните структури при тежка авария	X	X	X
4.	Проиграване на целия аварийен план при различни типове аварии – от активиране на аварийните структури, управление на аварията, овладяване на аварийната обстановка, въвеждане на план за възстановяване и довеждане до нормално състояние.	X	X	X
5.	Проиграване на процедури свързани с оповестяване, оценка на източника на изхвърляне, радиационна защита и предприемане на мерки за защита на персонала и населението.	X	X	X
6.	Проиграване на процедурите на екипите от МВР, ГД ПБЗН и МЗ за първоначално реагиране при възникване на авария.	X	X	X
7.	Проиграване на процедури и софтуерни продукти – дисперсни модули, използвани за оценка на аварийната обстановка, за доказване на тяхната ефективност при вземане на решения за овладяване на аварийната обстановка.	X		
8.	Проверка на уеднаквяването на различните аварийни процедури, за оперативни нива на намеса, времена на оповестяване, разгръщане на аварийните структури, терминология и др. използвани от различните аварийни организации.	X	X	X
9.	Проверка на валидацията на аварийните процедури и софтуерни продукти преди използването им за аварийни цели.	X	X	X
XV.	Логистично обезпечаване			
1.	Проверка на изправността и наличието на радиационна апаратура, средства за свързки – различни канали и честоти за комуникация, аварийен запас от храни и материали, облекла, документация, актуални телефонни номера за връзка, медицински принадлежности за даване на първа помощ и др. Необходими при различни аварийни условия.	X	X	X
2.	Проверка съвместимостта на различното аварийно оборудване използвано от различните аварийни структури – свързки, дозиметрична апаратура, транспорт и др.	X	X	X
3.	Проверка на работоспособността на	X	X	X

№	ЦЕЛИ	ОТГОВОРНОСТ		
		оператор	местна админ.	нац. щаб
	оповестителните канали при загуба на ел. захранване.			
4.	Проверка работоспособността и използваемостта на различните аварийни прибори и материали при лоши атмосферни и радиационни условия – висока или ниска температура, силен вятър, влажност и висока радиация. Проверка на уязвимостта на всеки един от тях.	X	X	X
5.	Осигуряване на работоспособност на различните аварийни центрове, където аварийните екипи могат да се местят по време на аварията. Уеднаквяване на документация, свързки, радиометрична и дозиметрична апаратура и софтуерни продукти във всеки един от тях.	X	X	X
6.	Проверка осигуреността за защита на аварийните работници в центрoвете за управление на аварията (на площадката и такъв извън ЗПЗМ) с филтър-вентилационна система, радиометрична и дозиметрична апаратура, независимо електрозахранване, облекло, храни и напитки и др.	X	X	X
7.	Проверка наличието на системи предаващи технологични, радиационни и метеорологични данни инсталирани в ЦУА, които са съвместими с тези на блоковете и предават една и съща информация.	X		
8.	Проверка работоспособността на мобилните лаборатории за предаване на данни от взети проби извън ЗПЗМ.	X	X	X
XVI.	Обучение на персонала, тренировки и учения			
1.	Проверка на готовността на аварийните екипи за вземане на адекватни решения за овладяване на аварията, прилагане на адекватни защитни мерки, правилно прилагане на аварийните инструкции и процедури и правилна оценка на аварийната ситуация при различни типове аварии.	X	X	X
2.	Проверка на системата за обучение и тренировки при подготовката на аварийните екипи за вземане на правилни и навременни решения при различни аварийни ситуации.	X	X	X
3.	Проверка на изпълнението на разпоредените заповеди от ръководителя на аварийните работи, че целият персонал на площадката изпълнява разпоредените заповеди свързани с използване на ИСЗ, укриване и евакуация.	X		
4.	Проверка на системата за аварийно планиране и	X	X	X

№	ЦЕЛИ	ОТГОВОРНОСТ		
		оператор	местна админ.	нац. щаб
	доказване, че всички членове на аварийните екипи участват в аварийни тренировки.			
5.	Активиране на всички аварийни структури с реално отиграване на част от заложените задачи в аварийните сценарии.	X	X	X
6.	Оценка на представянето на участниците в ученията и тренировките и набелязване на коригиращи мерки за подобрене в аварийното планиране и готовност.	X	X	X
7.	Проиграване на вътрешния и външен аварийен план в рамките на национално аварийно учение при зимни метеорологични условия.	X	X	X
XVII. Осигуряване на качеството				
1.	Проверка на системата по качество за всички аварийни организации в съответствие с международните изисквания, за доказване на висока степен на експлоатационна готовност и надеждност на всички системи – свързки, програми, нормативни документи, оборудване необходими да изпълняват конкретни функции по време на авария.	X	X	X
2.	Проверка на системата по качество, че са предвидени и се проверяват всички прибори, запаси, ГСМ и др. и че всяко едно от тях минава на контрол и калибровка преди използването му.	X	X	X
3.	Поддържане на адекватни аварийни планове и процедури в съответствие с изискванията на системата по качество, техният преглед и подобрене при извършени анализи и при проиграване на учения и тренировки.	X	X	X
4.	Регулярна проверка и актуализиране на аварийните планове и процедури с актуални тел. номера, нововъведени системи и технологии и др.	X	X	X

При подготовка на учения и тренировки се подготвя списък с цели от ТАБЛИЦА 1. След края на учението се попълва чек-лист /ТАБЛИЦА 2/, в който се отбелязват изпълнените цели.

ТАБЛИЦА 2

ЧЕК-ЛИСТ

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
I.	Създаване на орган за управление при аварийни ситуации и управление на действията му					

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Активиране на аварийната организация на площадката при преход от нормална експлоатация към аварийна. Активирането на аварийният екип не намалява броя и не ограничава действията на оперативният персонал.					
2.	Създаване на център за поддържане на операторите.					
3.	Активиране на ЦУА.					
4.	Организиране на координация между аварийната организация на централата с външните аварийни структури					
5.	Интегриране на аварийната организация на централата при радиационна авария с местните и национални структури					
6.	Координация между различните аварийни организации при предаване и получаване на данни от различните системи предаващи радиационни параметри.					
7.	Определяне на ръководител на аварийните работи, който ръководи всички аварийни организации и може да взема решения при възникване на противоречия между тях. Ръководителят на аварийните работи се намира в изнесен център за управление на авариите, в близост до ядреното съоръжение.					
8.	Активиране на аварийните структури при не радиационна авария (при природно бедствие или терористично нападение).					
9.	Осигуряване на достъп до информация, необходима за координация между различните аварийни структури.					
10.	Координация на различните аварийни структури намиращи се в зоните за аварийно планиране.					
11.	Осигуряване на представители на всички аварийни организации в групата за ръководство създадена на ОКПП и координация между аварийните структури на АЕЦ и ОКПП.					
12.	Координация между аварийните екипи на България и Румъния намиращи се в зоните за аварийно планиране и предоставяне на актуална информация – радиационни параметри, предприети защитни мерки и информирание на населението.					

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
П.	Идентифициране, оповестяване и привеждане в готовност за действия					
1.	Разгръщане на изнесен център за управление на аварията и предаване на цялата информация за аварията. Наличност на пълна документация – процедури и ръководства за действия при авария.					
2.	Определяне и класифициране на аварийното събитие. Определяне на първоначални мерки за намеса при достигнати нива на намеса. Оповестяване на засегнатото население.					
3.	Определяне нивото на опасност при терористично нападение или заплаха. Информирание на местните и национални власти. Препоръка за незабавни защитни мерки.					
4.	Класифициране на радиационната авария. Определяне на незабавни защитни мерки за персонала. Препоръка за защитни мерки за населението в зоните за аварийно планиране. Прилагане на незабавни защитни мерки.					
5.	Класифициране и прекласифициране на аварийната обстановка. Оповестяване при промяна на класа на аварията на местните власти.					
6.	Класифицирането на аварийното събитие и оповестяването на работещите на площадката и населението в зоните за аварийно планиране е незабавно.					
7.	Работоспособност на системата за оповестяване в зоните за аварийно планиране, едновременно на територията на България, така и за Румъния. Предаване на информация за развитието на аварията по оповестителната система.					
8.	Разгръщане на пунктове за управление на аварията, на площадката и извън нея. Осигуряване на 24 часово дежурство 7 дни в седмицата на изнесенния център за управление на аварията.					
9.	Поддържане на хранителни запаси в центровете за управление на аварията – на площадката и такива намиращи се в ЗНЗМ					
10.	Определяне на лице от оператора, което има права и задължения да активира АП, да извършва оповестяване по оповестителната система и да разпореди					

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
	първоначални защитни мерки за персонала и да препоръча на населението.					
11.	Определяне на лице, което има право да извърши оповестяване на населението без предварителни консултации и разпореждания.					
12.	Изпробване на комуникациите по основен и резервен канал за връзки между централата и местните власти.					
13.	Разработване на форми за съобщения, в които се посочва адресатът, които ги изпраща.					
14.	Предоставяне на информация на всички компетентни държавни органи имащи отношение към аварийното събитие					
15.	Разгръщане на аварийните екипи до 1 час на всички организации при деклариране на авария					
16.	Обезпечаване на аварийните екипи с различни видове специалисти, описани като длъжности в АП					
17.	Оповестяване на МААЕ и други международни организации. Оповестяване на съседни страни.					
18.	Предоставяне на информация на МААЕ и съседните страни, за които ще се предполага че могат да бъдат засегнати					
19.	Организиране на бързо оповестяване на цялото население на страната за възникналата авария и предоставяне на информация за събитието, както и препоръчаните защитни мерки.					
III.	Прилагане на смекчаващи действия					
1.	Оценка на радиационните параметри и радиационната обстановка по данни подавани от централата, мониторите за радиационен контрол в ЗНЗМ и данни получени от мобилните лаборатории на всички ведомства за предприемане на неотложни защитни мерки за населението.					
2.	Получаване на информационни технологични данни и радиационни параметри в ЦУА за предприемане на незабавни действия за смекчаване на последствията върху работещите на площадката и в ЗПЗМ.					

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
3.	Проверка на всички аварийни инструкции и процедури по информация и данни предавани от операторите на БЩУ, за техните действия и операции за намаляване радиационното въздействие върху работниците на площадката.					
4.	Разгръщане на център за техническа поддръжка на операторите в ЦУА, предаване на данни от БЩУ, резервирани комуникационни канали за връзка между операторите и обмен на информация за стратегиите предприети за овладяване на аварията.					
5.	Координация на действията между БЩУ и центъра за поддръжка на операторите в ЦУА					
6.	Обезпечаване и използване на еднакви индивидуални средства за защита на операторите на БЩУ и операторите в ЦУА – електронни дозиметри, комуникационни канали за връзка, защитни облекла и осветителна апаратура.					
7.	Уеднаквяване на обучението на аварийните екипи на централата и тези на местните власти – в сферата на радиационните въздействия при изхвърляне на активност в околната среда, за намаляване въздействието на радиоактивността върху населението					
IV.	Прилагане на неотложни защитни мерки					
1.	Да се провери способността за вземане на решение за прилагане на неотложни защитни мерки за зоните за аварийно планиране при достигане на оперативните нива на намеса.					
2.	Да се провери способността за прилагане на неотложни защитни мерки и да се анализира готовността за тяхното изпълнение – укриване, йодна профилактика и евакуация.					
3.	Да се провери способността за изпълнение на препоръчаните защитни мерки в ЗНЗМ					
4.	Да се провери способността за прилагане на неотложни защитни мерки и тяхното изпълнение на територията на площадката и в ЗПЗМ.					
5.	Да се провери способността за предаване					

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
	на информация по оповестителната система при обявяване на защитна мярка – укриване, йодна профилактика и евакуация.					
6.	Да се провери способността за контрол на мощността на дозата на сборните пунктове за евакуация и укриване.					
7.	Да се провери способността за деконтаминация на пострадал и замърсен персонал и транспортирането им до лечебно заведение за по нататъшна обработка					
8.	Да се провери способността за контрол на замърсяването на евакуиращият се персонал и способността за изчисляване на погълната доза на евакуиращите.					
9.	Да се провери способността за предаване на данни и линиите за комуникации от ЦУА по време на евакуация и ОКПП.					
V.	Предоставяне на информация и даване на указания и препоръки за обществеността и населението					
1.	Оповестяване на населението в зоните за аварийно планиране и предоставяне на достоверна и периодична информация по време на аварията и препоръка за мерките необходими за защита на населението					
2.	Предаване на регулярна информация с използване на еднакви термини и разбираеми думи. Предаване на регулярна информация на други езици за хората живеещи на Румънска територия.					
3.	Предоставяне на информация на ръководството на общинския щаб и постоянна комуникация с ръководителите на щаба и местните медии.					
4.	Деклариране на класа на аварията и получаване на обратна връзка за информацията, която е получена в зоната за аварийно планиране, както и мерките който се препоръчани и дали се прилагат.					
5.	Оповестяване на населението чрез системата за оповестяване в ЗНЗМ до 15 мин след класифициране на аварията като “Обща аварийна обстановка”.					
6.	Дублиране на оповестяването чрез използването на местна оповестителна система, радио и телевизия.					
7.	Използване на предварително записани					

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
	речеви съобщения за препоръка на защитни мерки за населението в ЗНЗМ на няколко езика (румънски за населените места в Румъния) след първоначалното оповестяване.					
8.	Информирание на населението и националните органи за действие при терористично нападение, както и препоръчване на мерки за защита за работниците и населението.					
VI.	Защита на аварийните работници					
1.	Определяне на аварийните работници, които могат да упражнят намеса за: - спасяване на човешки живот или за предотвратяване на сериозни щети, които могат да доведат до тежки детерминистични ефекти; недопускане на получаване на сериозни колективни дози; предотвратяване на развитието на катастрофални събития.					
2.	Включване като first responders аварийни екипи от служби на МВР, ПБЗН, МЗ и шофьори на автобуси, които ще транспортират работниците и населението.					
3.	Включване в аварийните екипи на специалисти по радиационна защита, анализатори и специалисти по физическа защита при терористични нападения.					
4.	Информирание на аварийните екипи за дозата, която могат да получат.					
5.	Постоянен контрол върху аварийните работници със запис на дозите получени от тях. Използване на оперативните нива на намеса за аварийните работници.					
6	Информирание на аварийните работници и съгласуване с всеки от тях за получаване на дози над 100 mSv.					
7.	Информирание на аварийните работници за опасността, която се очаква и мощността на дозата, която могат да получат.					
8.	Деклариране на уменията на ръководителите на аварийните екипи за оценка, препоръка и прилагане на защитни мерки на аварийните екипи при различни аварийни ситуации при достигане на ОНН.					

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
9.	Осигуреност на аварийните екипи с индивидуални електронни дозиметри, защитно облекло и за защита на дихателните органи с маски и филтри.					
10.	Деклариране на уменията на аварийните екипи за използване на личните предпазни средства, защитното облекло и аварийното оборудване.					
11.	Деклариране на умения за препоръчване за използване на защитно оборудване при възстановителни операции от ръководството на аварийните екипи.					
12.	Информирание на аварийните работници за получената погълната доза при приключване на аварията.					
13.	Включване на лице в АП и аварийните инструкции, което има право да разпорежи използване на защитно оборудване на аварийните работници.					
14.	Осигуряване на психологическа помощ за аварийните екипи.					
VII.	Оценка на аварийното състояние					
1.	Оценка на аварийното събитие според различните категории събития – радиация, загуба на функции на безопасност					
2.	Оценка на аварийното състояние и препоръка за защитни мерки					
3.	различни параметъра. Използване на пряко отчитащи прибори, за да няма подвеждане при определяне на аварията					
4.	Оценка на радиационното въздействие и коригиране на предложените мерки за защита на персонала и населението.					
5.	Използване на радиоекологичен мониторинг на площадката и околната среда за получаване на реални данни и определяне на защитни мерки по техни показания					
6	Числена прогноза за зоната на аварийно планиране на разпространението на изхвърлените при аварията радиоактивни вещества във въздуха и водата за всеки от следващите 48 часа. Определяне на текущото аварийно състояние по прибори, разположени по пътищата на изхвърляне.					

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
7.	Използване на софтуерните продукти за оценка на радиационното въздействие върху околната среда за определяне на аварийното състояние и прилагането на защитните мерки, съвместно с пряко измерване от различните датчици разположени на площадката и в зоните за аварийно планиране					
8.	Определяне на предварително определени оперативни нива на намеса за предприемане на незабавни защитни мерки за персонала и населението по реални данни, а не по прогноза.					
9.	Организиране на дозиметричен контрол и медицински надзор в зоната на аварийно планиране при очаквани високи стойности на дозата близки до границите на поява на детерминистични здравни ефекти от J131					
10.	Оценка на аварийната обстановка по показания на мобилните екипи на различните министерства и ведомства и прилагане на защитни мерки по тези показания					
11.	Обезпечаване с екипи от дозиметристи за определяне на замърсяването в зоните за аварийно планиране					
12.	Съхраняване на данни от всички получени данни за определяне на защитните мерки при възстановителните операции и при медицинско наблюдение над аварийните работници					
VIII.	Медицинско осигуряване					
1.	Оказване на първа помощ на замърсен пострадал персонал, оценка на дозата, транспорт до лечебно заведение, деконтаминиране на пострадалите.					
2.	Обработка и почистване на замърсен пострадал персонал, определяне на дозата, контрол върху разпространението на замърсяването. Информирание на медицинския екип за получаване на дози при работа със замърсени и предозирани пациенти, работа със замърсени прибори, дезактивация, обработка на замърсени проби.					
3.	Сортиране и обработка на силно					

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
	експониращи лица, транспортиране до различни специализирани лечебни заведения					
IX.	Продължителна информираност на населението с данни от централата					
1.	Организиране и предоставяне на населението на вярна, своевременна, полезна, последователна, подходяща и точна информация при радиационна авария и даване на отговор при слухове и невярна информация на населението и медиите.					
2.	Определяне на единствен информационен източник за разпространение на достоверна информация.					
3.	Разгръщане на изнесен информационен център в близост до мястото на събитието, за даване на съвместни пресконференции и за разпространение на официална информация.					
4.	Предоставяне на ефективна информация на населението за рисковете и необходимите защитни мерки при обявяване на аварията, както и имената на източниците за допълнителна информация.					
5.	Контрол на информацията и медиите за отговори при неточна, подвеждаща и объркваща информация. Предоставяне на подходяща информация за смекчаване на положението.					
6.	Предварително подготвени информационни съобщения с препоръки за населението при възникване на авария					
7.	Предоставяне на информация на медиите за необходимостта тяхната защита					
8.	Организиране на изнесен информационен център предварително избран на място извън ЗНЗМ за съвместни пресконференции					
9.	Контрол на предоставяната информация от оператора, местните и националните власти, МААЕ и други държави към населението при радиационна авария					
X.	Прилагане на мерки за защита на селскостопанската продукция и животни, мерки за защита от инхалация и дълговременни защитни мерки					
1.	Установяване на национални критерии за намеса за селскостопанската продукция и животните.					

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
2.	Установяване на защитни нива за неразпространение на селскостопанска продукция и животинска продукция от местата замърсени с радиация над допустимите норми.					
3.	Установяване на защитни нива за действие в зоните за аварийно планиране при прилагане на защитна мярка изселване или временно преселение, чрез пряко отчитане на замърсяването на почвата и водите.					
4.	Организиране на дозиметрични пунктове в зоните за аварийно планиране при извършване на защитна мярка преселение или временно изселване за недопускане на радиационно замърсяване на големи територии.					
5.	Организиране на ефективно и безопасно управление на радиоактивни отпадъци в съответствие с международните стандарти. Подходящи методи за съхранение, обработка преди тяхното депониране, както и изхвърлянето на отпадъци.					
XI.	Провеждане на възстановителни операции					
1.	Установяване на преход от края на аварийната обстановка към плана за възстановяване. Ясно определяне на ролите и функциите на различните структури, ясна комуникация и контрол върху неразпространение на радиационно замърсяване.					
2.	Подготовка за действие по плана за възстановяване. Определяне на възстановителните етапи. Координация между аварийните екипи действали по време на аварията и аварийните екипи от плана за възстановяване.					
3.	Определяне на необходимите материали необходими за осъществяване на плана за възстановяване, пътища за получаване на ресурси, привличане на хора и заинтересовани организации.					
4.	Технически и радиационен контрол на аварийните работници при възстановителните операции за недопускане преоблъчването им.					
XII.	Органи на управление при авария					

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Уведомяване на всички структури при промяна на ръководството на управление на аварията.					
2.	Разгръщане на аварийните структури на всички ведомства. Координация между тях. Уеднаквяване на информацията през различните фази на аварията.					
XIII.	Организация на аварийното реагиране					
1.	Установяване на оперативни взаимоотношения между аварийните организации на местно и национално ниво.					
2.	Деклариране във всяка аварийна организация, че съществува специалист, който отговаря на съответен такъв в другите аварийни организации.					
3.	Деклариране за съществуването на резервен аварийен екип, който ще замени действащия.					
XIV.	Планове и процедури					
1.	Координация между аварийните планове на всички аварийни структури на ниво оператор, местно и национално ниво, доказващи координацията им при различни аварийни състояния освен радиационна авария, а така също и терористично нападение и заплахи, и природни бедствия и катастрофи.					
2.	Съгласуваност на плановете на ниво оператор, местно и национално ниво, за указване на действията и координацията между тях при активирането им.					
3.	Включване на сценарии в аварийните планове на различните ведомства за действия на различните структури при тежка авария					
4.	Проиграване на целия аварийен план при различни типове аварии – от активиране на аварийните структури, управление на аварията, овладяване на аварийната обстановка, въвеждане на план за възстановяване и довеждане до нормално състояние.					
5.	Проиграване на процедури свързани с оповестяване, оценка на източника на изхвърляне, радиационна защита и предприемане на мерки за защита на персонала и населението.					
6.	Проиграване на процедурите на екипите от МВР, ГД ПБЗН и МЗ за първоначално					

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
	реагиране при възникване на авария.					
7.	Проиграване на процедури и софтуерни продукти – дисперсни модули, използвани за оценка на аварийната обстановка, за доказване на тяхната ефективност при вземане на решения за овладяване на аварийната обстановка.					
8.	Проверка на уеднаквяването на различните аварийни процедури, за оперативни нива на намеса, времена на оповестяване, разгръщане на аварийните структури, терминология и др. използвани от различните аварийни организации.					
9.	Проверка на валидацията на аварийните процедури и софтуерни продукти преди използването им за аварийни цели.					
XV.	Логистично обезпечаване					
1.	Проверка на изправността и наличието на различна радиационна апаратура, средства за свързки – различни канали и честоти за комуникация, аварийен запас от храни и материали, облекла, документация, актуални телефонни номера за връзка, медицински принадлежности за даване на първа помощ и др. Необходими при различни аварийни условия.					
2.	Проверка съвместимостта на различното аварийно оборудване използвано от различните аварийни структури – свързки, дозиметрична апаратура, транспорт и др.					
3.	Проверка на работоспособността на оповестителните канали при загуба на ел. захранване.					
4.	Проверка работоспособността и използваемостта на различните аварийни прибори и материали при лоши атмосферни и радиационни условия – висока или ниска температура, силен вятър, влажност и висока радиация. Проверка на уязвимостта на всеки един от тях.					
5.	Осигуряване на работоспособност на различните аварийни центрове, където аварийните екипи могат да се местят по време на аварията. Уеднаквяване на					

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
	документация, свързки, радиометрична и дозиметрична апаратура и софтуерни продукти във всеки един от тях.					
6	Проверка осигуреността за защита на аварийните работници в централите за управление на аварията (на площадката и такъв извън ЗПЗМ) с филтър-вентилационна система, дозиметрична апаратура, независимо електрозахранване, облекло, храни и напитки и др.					
7.	Проверка наличието на системи предаващи технологични, радиационни и метеорологични данни инсталирани в ЦУА, които са съвместими с тези на блоковете и предават една и съща информация.					
8.	Проверка работоспособността на мобилните лаборатории за предаване на данни от взети проби извън ЗПЗМ.					
XVI.	Обучение на персонала, тренировки и учения					
1.	Проверка на готовността на аварийните екипи за вземане на адекватни решения за овладяване на аварията, прилагане на адекватни защитни мерки, правилно прилагане на аварийните инструкции и процедури и правилна оценка на аварийната ситуация при различни типове аварии.					
2.	Проверка на системата за обучение и тренировки при подготовката на аварийните екипи за вземане на правилни и навременни решения при различни аварийни ситуации.					
3.	Проверка на изпълнението на разпоредените заповеди от ръководителя на аварийните работи, че целият персонал на площадката изпълнява разпоредените заповеди свързани с използване на ИСЗ, укриване и евакуация.					
4.	Проверка на системата за аварийно планиране и доказване, че всички членове на аварийните екипи участват в аварийни тренировки.					
5.	Активиране на всички аварийни структури с реално отиграване на част от заложените задачи в аварийните сценарии.					
6.	Оценка на представянето на участниците					

№	ЦЕЛИ	2013	2014	2015	2016	2017
	в ученията и тренировките и набелязване на коригиращи мерки за подобрене в аварийното планиране и готовност.					
XVII.	Осигуряване на качеството					
1.	Проверка на системата по качество за всички аварийни организации в съответствие с международните изисквания, за доказване на висока степен на експлоатационна готовност и надеждност на всички системи – свързки, програми, нормативни документи, оборудване необходими да изпълняват конкретни функции по време на авария.					
2.	Проверка на системата по качество, че са предвидени и се проверяват всички прибори, запаси, ГСМ и др. и че всяко едно от тях минава на контрол и калибровка преди използването му.					
3.	Поддържане на адекватни аварийни планове и процедури в съответствие с изискванията на системата по качество, техният преглед и подобрене при извършени анализи и при проиграване на учения и тренировки.					
4.	Регулярна проверка и актуализиране на аварийните планове и процедури с актуални тел. номера, нововъведени системи и технологии и др.					

4. Критерии за успешност

Учебното мероприятие се смята за успешно, ако персоналът е изпълнил сценария така, както е описан и са изпълнени всички набелязани цели, което е показател за добра организация, координация на действията, знания и умения.”

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Пламен Орешарски

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Нина Ставрева**